

[Klimat och näringsdepartementet]

Yttrande över EU-kommissionens förslag till revidering av avfallsdirektivet (KN2023/03699)

Södra skogsägarna har beretts möjlighet att yttra sig över EU-kommissionens förslag till revidering av avfallsdirektivet. Södras Skogsägarna är Sveriges största skogsägarförening med 52 000 medlemmar som sammanlagt förfogar över 2,8 miljoner hektar skog. Förnybar råvara från våra medlemmars skogar blir till trävaror, byggsystem, pappers- och dissolvingmassa och mycket mer. Idag fortsätter vi att förädla skogens produkter och upptäcker samtidigt nya användningsområden för den förnybara råvaran. Vi tar vara på hela trädet. Och ser till att det sker på ett sätt som gör största möjliga nytta för alla. Södra ska i egen verksamhet, i värdekedjan och vid utveckling av nya produkter förebygga och minska miljö- och klimatpåverkan. Vi strävar också efter resurs- och energieffektiva och cirkulära flöden, både genom innovation och genom ständiga förbättringar av vår miljö- och klimatprestanda.

Södra tackar för möjligheten att lämna synpunkter och presenterar Södras textilmassa från förnybar råvara och återvunna textilier för att sedan ge synpunkter på förslaget från EU-kommissionen.

Textilmassa från Södra

Södra har i mer än 10 års tid tillverkat dissolvingmassa. Dissolvingmassan är en kemisk massa som utgör råmaterial till textilindustrin för tillverkning av bland annat viskos och lyocell till textilier. Södras dissolvingmassa tillverkas huvudsakligen av björk, bok och asp vid massabruket i Mörrum. En process som genererar en efterfrågan på massa från lövträd. Med fler lövträd i våra skogar får vi mer blandskogar, och på så sätt ökar vi mångfalden i skogen och skapar ytterligare en möjlig affär för skogsgården som genererar arbeten och välfärd utanför städerna.

OnceMore

Tack vare den kunskap och infrastruktur som Södra har byggt upp kring dissolvingmassan har återvinning av blandtextilier varit möjlig, vilket är en lösning som bidrar till nya affärer för Södra och en ökad cirkularitet för textilindustrin. OnceMore är en av världens första storskaliga processer för kemisk återvinning av textilavfall. I vår unika process OnceMore® kombinerar vi återvunnen textil

DATUM
2023-11-01BETECKNING
RemissyttrandeTJÄNSTESTÄLLE, HANDLÄGGARE
Näringspolitik
Maria Persdotter Isaksson

ERT DATUM

ER BETECKNING
KN2023/03699

med vår dissolvingmassa från ved, en unik lösning som bidrar till att göra textilindustrin mer cirkulär. Målet är att 2027 kunna återvinna 50 000 ton textilier, och att produkten OnceMore ska utgöras av 50 procent återvunnen textil och 50 procent förnybar dissolvingmassa från ved idag.

Synpunkter på EU-kommissionens förslag till revidering av avfallsdirektivet

Södras anser likt förslaget att textilbranschen kan spela en viktig roll i omställningen till den cirkulära ekonomin och det finns stora möjligheter i kombination med ett brådskande behov av att ställa om bland annat råvaruförsörjningen och då är textilavfall som blir till en resurs en viktig komponent.

1 januari 2025 kommer den hushållsnära separata insamlingen av textilier att starta och i kombination med ett producentansvar kommer dessa två styrmedel vara viktiga åtgärder för att driva på en ökad återanvändning och återvinning av textilier. För att inte styrmedel som kommer nu ska leda till att textilavfall enbart samlas in, så anser Södras att det är av yttersta vikt att säkerställa ett fungerande system för sortering av textilavfall och att fiberåtervinning utvecklas. Södra anser därmed att det är positivt att förslaget lyfter fram att denna utveckling ska ingå i producentansvaret.

Södra anser att det är viktigt att bygga upp storskaligheten kring insamling och sortering snarare än decentralisering. Södra vill se ett europeiskt system som byggs upp, och alla länder kommer inte att initialt kunna ha textilåtervinning på plats och här behöver medlemsländerna hjälpas åt så vi får storskalighet snarare än decentraliserade insamling- och sorteringsystem.

Den kemiska återvinningen av textilier som sker på Södra är en av lösningarna på de miljarder plagg som hamnar på soptipp eller förbränns varje år. En stor del av världens textilproduktion består av blandtextilier och då återvinning av dessa i stor skala har varit ogörligt fram tills för bara ett par år sedan är Södras återvinningsmetod i Mörrum i Sverige unik och banbrytande för att skapa en mer cirkulär textilindustri. I bakgrunden under rubriken motiv och syfte till förslaget så skriver kommissionen följande: *Materialåtervinning förväntas inte ske i alla länder och kommer sannolikt att ske i regioner nära textilproduktionscentrumen och befintliga infrastrukturbaser.* Här skulle Södra vilja att kommissionen utvecklade detta resonemang och även förklarade var dessa regioner nära textilproduktionscentrum och infrastrukturbaser ligger.

I skälsatserna anges att kommissionen ska ta fram kriterier för sortering av textilavfall och kriterier för när avfall upphör att vara avfall. Detta är viktigt då det

är avgörande för att kunna öka materialåtervinningen genom fibersortering av textilavfall efter konsumtion. Detta är viktigt då det är avgörande för att kunna öka materialåtervinningen genom fibersortering av textilavfall efter konsumtion. Södra anser att detta behöver stärkas med en standard, såsom returpapper EN643. Europeiska frivilliga standarder genom CEPI. En standard behövs för att kunna sortera effektivt och för att göra avfallet till en handelsvara. Vidare anser Södra att även revideringen av EU Textile Labelling Regulation (TLR) ska påskyndas för det är en viktig komponent för att göra det enklare för företag, branscher och konsumenter att förstå innehållet i en textil och på så sätt kunna automatisera sorteringen för återanvändning och återvinning.

Vidare anser Södra att det behövs ett starkt fokus på att utveckla tekniken för att kunna sortera för återvinning, då fiberinnehållet i plagget behöver mätas och fastställas och tekniken behöver vara noggrann. Södra har förutom behov av textilier sorterade utifrån fiberinnehåll också behov av textilier sorterade utifrån färg. Om textilen kommer från hushåll eller verksamheter spelar däremot ingen roll för processen och anser att insamling och sortering även ska inkludera verksamhetsavfall.

När Södra tittar på de föreslagna tullkoder i annexet, efter att ha jobbat med materialåtervinning i ett par år nu, så ingår det produkter som idag inte har en köpare av avfallet i värdekedjan. Södra föreslår att det görs en prioritering av produkterna som ska ingå där produkterna fasas in i systemet enligt en tidslinje där de med störst sannolikhet för avsättning kommer i gång först. Detta för att få i gång ett trovärdigt och väl fungerande system innan alla produkter släpps på i systemet, så att det inte blir så att insamling av textilavfall bara går ut på att "samla in textilier på hög" och tro att vi gjort ett bra arbete då. Det handlar också om att lära "systemet" vad som ska sorteras som textilavfall och vad som ska lämnas till textil återanvändning. En textil beroende på innehåll bör kanske inte återvinnas men bör återanvändas, medan en annan textil bör återvinnas och gå som avfall. Här kommer som nämnts tidigare kriterierna för sortering och när avfall upphör att vara avfall att vara viktiga för genomförandet av den hushållsnära insamlingen och producentansvaret.

Avslutningsvis

Södra vill avslutningsvis poängtera att Sverige har ett tekniskt kunnande i världsklass inom kemisk textilåtervinning och en nationell erfarenhet av insamling och sortering av olika avfallsfraktioner. Södra har tillsammans med ett flertal aktörer i värdekedjan redan träffats för att stöta och blöta dessa frågor kring insamling, sortering, standarder mm. Det är fullt möjligt att samla de nödvändiga aktörerna för att skapa den koordinering som behövs för att

DATUM
2023-11-01BETECKNING
RemissyttrandeTJÄNSTESTÄLLE, HANDLÄGGARE
Näringspolitik
Maria Persdotter Isaksson

ERT DATUM

ER BETECKNING
KN2023/03699

implementera lagförslaget men framför allt visa på Sveriges förmåga att skapa konkurrenskraftiga textilmaterialflöden.

Idag är bara en liten andel av världens textilfibrer som baserad på råvara från skogen och av alla miljoner ton textilavfall som skapas varje år, är det bara en bråkdel som återvinns. Men efterfrågan hos konsumenterna växer och ambitionen hos modeföretag är hög. Många av de svenska modeföretagen har satt upp höga hållbarhetsmål för sin verksamhet och de arbetar strategiskt med långsiktiga ambitioner för att skapa cirkulära system. Södra är fast beslutna att bidra till lösningen på en mer hållbar och cirkulär textilindustri.

För Södra skogsägarna

Åsa Degerman
Chef OnceMore
Manager OnceMore

Maria Persdotter Isaksson
Näringspolitisk specialist
Industrial Policy Specialist